

Militair Gezag. Drie getrouwe medewerkers, de Wethouders E. Kersten, Mr. P. Janssen en Mr. L. Schreinemacher werden tot mijn vreugde als mijn onmiddellijke medewerkers aangewezen. Onze taak is het voorloopig het burgerlijk bestuur van onze stad ter hand te nemen onder verantwoording aan het Militair Gezag, waarmede reeds de samenwerking bestaat.

Wij rekenen op Uw blijmoedige werkzaamheid.

Nog is het oorlog en is de bijzondere staat van beleg van kracht. Laat het Uw trots wezen, Maastricht een voorbeeldige stad te doen zijn onder het beschermende gezag van het Geallieerde Opperbevel en van deszelfs organen.

LEVE DE KONINGIN! LEVE HET PRINSELIJK PAAR EN ZIJN LIEVE KINDEREN

Glorie aan het Vaderland en aan zijn dappere bevrijders, onze bondgenooten. Hulde aan onze stille strijders en aan de mannen van het herboren Nederlandsche Leger, dat zich een weg baant naar onze landsgrenzen.

Dank aan de moedige mannen en vrouwen van Maastricht, die voor ons welzijn hun leven jarenlang op het spel hebben gezet om wille van de vrijheid van ons en van onze kinderen.

God behoede U allen.

De Burgemeester krachtens
Militair Gezag,
Jhr. Mr. Michiels van Kessenich.

DE TOESTAND IN FINLAND.

Finsche tegen Duitsche troepen in gevecht.

Op 15 September om 24 uur liep de termijn af, waarop, volgens het wapenstilstandsverdrag tusschen Finland en Rusland de Duitsche troepen zich van het Finsche grondgebied verwijderd moesten hebben. De Duitsche troepen hebben aan het verzoek van de Finnen, het Finsche gebied te ont-ruimen geen gevolg gegeven. Er bevinden zich, volgens Engelsche berichten, in Midden- en Noord-Finland nog 8 Duitsche divisies, die voor een groot deel uit Oostenrijkers zijn samengesteld. Nu reeds zijn onder deze troepen vele deserteurs, die trachten, de Zweedsche grens over te komen.

Donderdag hebben de Duitschers getracht, troepen aan land te zetten op het Finsche eiland Hogland, dat strategisch uiterst belangrijk is. De Finsche bezetting van het eiland wees een Duitsch ultimatum tot overgave van de hand en pareerde daarna den Duitschen aanval. Hierbij werden zeven Duitsche landingsboten tot zinken gebracht, terwijl eenige honderden gevangenen werden gemaakt. Slechts op één punt slaagden de Duitschers er in, voet aan land te krijgen. In den loop van Vrijdag werden zij ook daar de zee ingedreven. Het Finsche Parlement heeft Vrijdag vergaderd om de situatie, ontstaan door het niet vertrekken der Duitsche troepen, onder het oog te zien. In goed ingelichte kringen in Stockholm, zoo verklaart men te Londen, acht men het waarschijnlijk, dat Finland aan Duitschland den oorlog zal verklaren.

DE S.S. MAAKT MOPJES

Het jongste nummer van „Storm”, het beruchte lijfblad van de nog meer beruchte Nederlandsche S.S., verschenen op 1 Sept. j.l., bevatte een artikel van den blijkbaar uiterst goed ingelichten heer Joachim Fernau, onder den titel „De zege is nabij”. Het is onwaarschijnlijk, dat de heer Fernau daarmee de bevrijding van Maastricht, de omsingeling van Aken, de verovering van Stolberg en de bressen in de Siegfriedlinie bedoelde!.....

Een historische plechtigheid.

Een kleine, maar treffende plechtigheid vond gisteren, Donderdag 14 September, plaats. In de stijlvolle burgemeesterskamer werd namelijk een dikke punt gezet achter het verhaal van leed en smaad, door onze gemeente, naast talloze andere, tegen wil en dank geschreven. De districtscommandant van den Ordedienst, kapitein Sijmons, droeg namelijk het burgerlijk gezag over deze stad op aan onzen vroegeren, en eigenlijk voor ons nooit weg geweest zijnden burgemeester, Jhr. mr. W. Michiels van Kessenich, tezamen met de, ook aanwezige wethouders Kersten, Janssen en Schreinemacher. Hij deed dit in een militair-zakelijk woord, kort, want het is nu een tijd van daden. Hij besloot met een dierwerf hoera op Hare Majesteit de Koningin, waarin, zooals te begrijpen is, de aanwezigheid met groote geestdrift instemden. Onder die aanwezigen bevonden zich de gemeente-secretaris de heer Kallen, de Hoofdinspecteur van Politie,

Jansen, de Inspecteur Helsen, de Gewestelijke en Districts-perscommandanten Kapitein Tuinstra en W. Goldschmitz, de O.D.-commandant van Maastricht, Kapitein Wetzels.

De Burgemeester herdacht allereerst allen, die op eenigerlei manier hun leven gegeven hebben voor de zaak van het vaderland. Hij nam het werk der ondergrondse strijdkrachten, als lichtend voorbeeld, dat de brandstof heeft geleverd voor het vuur, nu door de geallieerde strijdkrachten in ons land ontstoken, en hij ontvangt graag zijn gezag uit handen van deze menschen. Hij spreekt de hoop uit, dat spoedig de andere steden van Nederland eveneens bevrijd mogen zijn en hij besloot met een krachtige aansporing tot de talrijk aanwezige stadsdienaren om onmiddellijk, met volle kracht zich te wijden aan den heropbouw van de toekomst: nog beter denken en nog beter doen dan in 't verleden. Met een drierwerf hoera! op Z.K.H. Prins Bernhard, opperbevelhebber van de ondergrondse strijdkrachten, door alle aanwezigen uit volle borst mee aangeheven, was de feitelijke overdracht geschied.

Historisch van beteekenis was het feit, dat de eerste luitenant van Hasselt — hij wist al, dat een kade in Maastricht naar hem genoemd was — verbindingsofficier tusschen de geallieerde strijdkrachten en de Nederlandsche autoriteiten, in zijn nu reeds voor ons gewende typische geallieerde uniform, niet alleen aanwezig was maar ook het woord nam.

Hij erkende, in zijn heel even Engelsch gekleurd Nederlandsch geen reden naar te zijn, maar wist toch in een eenvoudig woord te schetsen hoe Maastricht uit militaire noodzaak iets langer had moeten wachten op zijn bevrijding dan wij gedacht en zeer zeker gehoopt hadden. Als militair — hij vond dat een eenvoudig beroep — was hij overtuigd van de moeilijkheden van het burgerlijk gezag en achtte het zeer juist, dat de O.D. het hier in onze stad in handen gelegd had van Jhr. Michiels, wiens naam o.a. hem trouwens ook uit Londen met aanbeveling was meegegeven. Hij wenschte hem een lange loopbaan.

Hiermede was deze uiterlijk eenvoudige, maar naar den inhoud ongevoon belangrijke plechtigheid afgelopen. Onder de aanwezigen waren er, die diep onder den indruk, de burgemeesterskamer zichtbaar ontroerd verlieten.

MAASTRICHT

RECHT GESCHIEDT OVER HET VERLEDEN

De Maastrichtsche politie, daarin krachtig bijgestaan door hulpvaardige burgers, heeft al direct nadat de bevrijding der stad van de Duitsche overheersching een feit was geworden, een begin gemaakt met de aanhouding van al die elementen, welke in de afgelopen jaren de Nederlandsche zaak hadden verraden of ondermijnd, zich aan minderwaardige contacten met Duitschers hadden schuldig gemaakt, of bewust en vrijwillig met de N.S.B. hadden meegewerkt aan de vestiging van een door de Duitschers gewilde nationaal-socialistische orde.

In den loop van de eerste twee dagen zijn naar schatting een kleine vierhonderd personen in Maastricht met meer of minder geweld uit hun woningen of andere schuilplaatsen te voorschijn gehaald.

Het publiek is niet altijd even zachtzinnig met de aangehouden en te werk gegaan, maar de regelende orde, welke politie en orde-commissarissen handhaafden, heeft toch tot gevolg gehad, dat de publieke verontwaardiging welke zoo lang en zoo hevig was opgekropt in al die jaren van verdrukking, knechtschap en verraad, niet tot excessen van werkelijk ernstigen aard heeft geleid. De overheid heeft maatregelen laten treffen, dat, na de eerste uitbarstingen van verontwaardiging eigen-recht-oefeningen verder zal worden voorkomen.

De aangehouden en kan men gevoeglijk in-deelen in vier groepen: Personen, die in de N.S.B. een actieve of vooraanstaande rol hebben gespeeld; z.g. provocateurs en gestapogebonden; personen, die zonder lid te zijn geweest van de N.S.B., vrijwillig medewerking hebben verleend aan de vestiging van een nieuwe orde. Voorts is er dan nog de categorie vrouwen, wier moreele gedragingen ten opzichte van Duitsche militairen een voortdurende ergernis zijn geweest voor elken welkenkinds mensch.

De aangehouden en, na een eerste schifting van de ingebrachte beschuldigingen overgebracht naar de Tapijnkerne, vanwaar ze later naar het Huis van Bewaring zijn getransporteerd.

Daar wachten de ingesloten en verder af, tot de Nederlandsche Justitie, waarvan reeds een

rechterlijke instantie is aangewezen tot het wijzen van snel recht, zal beslissen over schuld en boete.

HENRI JONAS OVERLEDEN

Vrijdagavond is in den ouderdom van 66 jaar overleden de bekende Limburgsche schilder Henri Jonas. Hij was reeds lang ernstig ziek en werd in zijn laatste levensdagen verpleegd in het ziekenhuis Calvariënberg.

Jonas is een figuur van beteekenis geweest in de Limburgsche schilderswereld, waar hij ongetwijfeld jarenlang een leidende, stuwende figuur is geweest.

Hij is eerst op lateren leeftijd in de schilderkunst gekomen, nl. in de oorlogsjaren van 1914 tot 1918, toen hij aan de Amsterdamsche rijksacademie ging studeeren en daar kennis maakte met de toenmalige moderne stroomingen in de schilderkunst, cubisme en expressionisme.

Jonas heeft zich spoedig ontwikkeld tot een kunstenaar met een typisch Limburgsch karakter.

Indertijd werd eens in een karakteristiek over zijn kunst geschreven, dat zij was een vrije en lyrische gevoelsuitstorting, met een inslag van naïveteit enerzijds, van mystiek anderzijds. Hij boeide door zijn kleur- en compositievermogen, zijn vereeniging ook van spontaneïteit en bezonnenheid, maar om zijn beteekenis wezenlijk te vatten, dient men zich tevens rekenschap te geven van zijn bezielde en belangrijke gebrandschilderde ramen, gelijk die in de kerk te Bleyerheide en in het sanatorium Berg en Bosch te Bilthoven.

In de laatste jaren heeft Jonas niet meer van zich laten hooren. Een ernstige ziekte heeft dezen kunstenaar van zijn werk getrokken, maar hij zal in de geschiedenis van de Limburgsche kunstenaarswereld blijven leven als een figuur, die in een veelbewogen kunstperiode onder de eersten heeft gestaan, al is de waardeering voor zijn werk niet van werkelijk nationalen aard geweest.

Dhr. Jonas was Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Het stoffelijk overschot van wijlen dhr. Jonas wordt afgehaald om 10.15 uur, waarna om 10.30 uur in de Sint Servaaskerk de plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden.

VOORZITTER RAAD VAN ARBEID.

De heer A. Ch. J. Moonen, alhier heeft zijn taak als voorzitter van den Raad van Arbeid, waaruit hij eenigen tijd geleden onder de Duitsche bezetting was ontslagen, wederom hervat.

DUITSCHES KRIJGSGEVANGENEN WERDEN GEMAAKT

De Maastrichtsche bevolking heeft wel op heel typische wijze gereageerd op het feit der bevrijding met het aanbrengen van Duitsche militairen, die voor krijgsgevangenschap in aanmerking kwamen. Want aan alle kanten hadden in de laatste dagen, voordat de Amerikanen definitief in Maastricht arriveerden, Duitsche soldaten schuilplaatsen gezocht in schuren van boeren, in kelders, berggangen, leegstaande woningen enz. Vaak gebeurde dit, buiten medeweten van de bewoners; in de gevallen, waarin de menschen noodgedwongen moesten berusten in dat schuilhouden van de soldaten, werden ze reeds enkele uren nadat de Amerikanen in Maastricht waren gearriveerd, in krijgsgevangenschap gesteld, toen hun duidelijk was geworden, dat de toestand hopeloos was geworden.

De overbrengen van Duitsche militairen geschiedde waardig en zonder eenigen oman- genamen bijklaak. Verschillende Maastrichtenaren hebben zich van de taak, welke ze door toevallige omstandigheden konden vervullen met blijkbare voldoening gekweten, en ze ontvingen daarvoor de zakelijke erkentelijkheid van de geallieerde militaire overheid, welke de zorg over de Duitsche krijgsgevangenen onmiddellijk overnam.

Aardige voorvallen van de wijze, waarop de Duitsche militairen werden „buit” gemaakt liggen natuurlijk voor het grijpen en de verhalen over de beleefde avonturen groeien met 't uur; maar één aardig voorval is vermeldenswaard.

Op het Maastrichtsche Stadhuis was een Duitsche wachtpost gelegd ter bewaking van de Maastrichtsche bruggen tot 't tijdstip, dat men ze zou laten springen. Toen de bruggen vernield waren, lagen de Duitschers nog steeds op hun post, en hun aantal was door verdwaalde lotgenooten langzaam gestegen tot ruim twintig.

Donderdagmorgen kwamen de twee Maastrichtsche agenten, die bewakingsdienst hadden op het raadhuis, met enkele ondernemen- de gemeente-ambtenaren tot het inzicht, dat het een goed werk zou zijn die Duitsche elementen te verwijderen. Gevieren toog men naar het zaaltje, waar de Duitschers bijeen zaten, en het kostte hun weinig moeite dezen te overtuigen, dat het 't beste was er maar mee uit te schelden en zich over te geven, hoewel ze bij lange niet wisten hoe de militaire toestand te Maastricht was.

Geescorteed door de vier Maastrichtenaren is het troepje Duitschers toen veilig aan de geallieerde bevelhebbers overgegeven. Alle partijen waren met deze oplossing ten volle tevreden gesteld.

VERHUISVERBOD

Het is verboden zonder schriftelijke vergunning van den Burgemeester te verhuizen of eenig gebouw als woning in gebruik te nemen.

VERKEER MET WIJK

De technische dienst van den O.D. is bezig, een pontveer in te richten voor de verbinding van de beide Maasoeveren en de beide stadsdeelen ten behoeve van het burgerverkeer. Dit zal een vergemakkelijking zijn voor de geallieerde strijdkrachten en tevens voor de burgerij, die nu nogal eens, wanneer militaire noodzaak dat meebrengt, van een overgangs-middel verstoken is. Overigens zijn de burgers, zonder uitzondering vol lof over de ongehoofde soepelheid waarmee de Amerikaansche militairen hun tegemoet komen. Zij willen daartegenover stellen een groote mate van aanpassing aan de maatregelen, die ten bate van ons alier zaak genomen moeten worden.

PROCESSIE ST. LAMBERTUSPAROCHIE

De H. Sacraments-processie in de St. Lambertusparochie zal niet plaats vinden op Zondag 17 September — den traditie-neelen Zondag — maar waarschijnlijk een week later, Zondag 24 September, octaafdag van het feest van Sint Lambertus.

KOMPASSIE

De möffe zien in vollen aoftoch. Allerlei kavaaljes, vaan 't jaor nöl en nog vreuger, raoze door de stad of ligke langs de weeg met gebrek aan aosen en zoe. Ze zten belaoje met pruuse, echte verkes, vrowölj, struu, knëins, op twie en veer puu; mesh aolemaal zien ze gedek met tek en blaajer, euveral aofgereete. Bij de kazerne, aon den drëj, vluig 'nen bak devaan, euver de groond. E mins wat zjus langs kump reup de vlochteling nao: „Meister, wach ins effe: ger verleert eur elke-loof!”

KORTE BERICHTEN

De Duitsche autoriteiten hebben bekend gemaakt, dat tusschen Duitschland en het door de Duitschers bezette Nederlandsche gebied geen ander dan militair vervoer meer mag plaats vinden.

Radio Londen (Duitsche uitzending) meldde Zaterdagmorgen; volgens berichten uit Zwitserland zijn talrijke Italiaansche arbeiders uit Duitschland gevlucht naar Noord-Italië, waar zij zich aangesloten hebben bij de Italiaansche vrijheidsstrijders.

De Britsche minister van Buitenland- sche Zaken, Anthony Eden, is in Quebec gearriveerd, waar hij zal deelnemen aan de besprekingen tusschen Winston Chuschild en president Roosevelt.

Radio Moskou heeft den Poolschen vrijheidsstrijders, die nu reeds 47 dagen lang in Warschau tegen een Duitsche overmacht strijden, een boodschap gezonden, waarin gezegd wordt, dat de bevrijding der stad nu voor de deur staat.

Generaal De Gaulle is in Marseille gearriveerd en daar door de bevolking met stormachtige geestdrift ontvangen.

ADVERTENTIËN

Op den dag der bevrijding werd ons een stamhouder geboren welke bij het H. Doopsel de namen ontving van

HERMAN, JOSEPH. MARIE, LIBERT
H. Lodewick
A. Lodewick-Haut

Maastricht, 14 September 1944.
Voorloopig adres: Kleine Staat 5A.

De plechtige jaardienst voor zaliger
Mevrouw LUCIA JAMIN
geboren Dirkse
zal plaats hebben op Maandag 18 Sept. a.s.
om 8.15 uur in de St. Lambertus kerk.
Beleefd verzocht deze te willen bijwonen

De plechtige jaardienst voor zaliger
FRANS COUNOTTE
echtgenoot van
Maria Huppertz
zal gehouden worden Maandag 18 Sept. a.s.
ten 8 uur, in de parochiale kerk St. Paulus
te Vaals.
Beleefd verzocht deze te willen bijwonen